

2031
B.A./B.Sc. (General) First Semester
Public Administration
Paper: Administrative Theory
(In all mediums)

Time allowed: 3 Hours

Max. Marks: 90

NOTE: Attempt five questions in all, including Question No. I which is compulsory and selecting one question from each Unit.

x-x-x

- I. Attempt any nine of the following in 25-30 words each:-
- Define Public Administration.
  - Write a relation of Public Administration with Political Science.
  - Write any two significance of public administration.
  - Define organization.
  - Define 'Hierarchy'.
  - Write the types of organization.
  - What do you mean by Decision Making?
  - Write any two roles of 'Chief Executive'.
  - Write a type of decision making.
  - Define 'Leadership'.
  - Define 'Communication'.
  - Write some barriers of communication. (9x2)

UNIT – I

- II. Discuss some similarity and dissimilarity between public and private administration. (18)
- III. Write a note on evolution of public administration since 1887. (18)

UNIT – II

- IV. What do you mean by forms of organization? Discuss its type and process. (18)
- V. Write a note on:-
- Unity of Command
  - Authority and responsibility (18)

UNIT – III

- VI. Define Centralization and Decentralization with some merits and demerits. (18)
- VII. Write notes on Line, Staff and Auxiliary Agencies (18)

UNIT – IV

- VIII. Write the concept and methods of coordination. (18)
- IX. Discuss the concept and methods of Supervision. (18)

x-x-x

(Hindi and Punjabi versions enclosed)

P.T.O.

(2)

ਨੋਟ: ਕਿਨ੍ਹੀਂ ਪਾँਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਕੇ ਉਤਰ ਦੇ। ਪ੍ਰਤਯੇਕ ਭਾਗ (1-4) ਸੇ
ਏਕ-ਏਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਚਯਨ ਕਰੇ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ-1 ਅਨਿਵਾਰਯ ਹੈ।

_*_*_*_

1. ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਮੇਂ ਸੇ ਕਿਨ੍ਹੀਂ ਨੌ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਕਾ ਉਤਰ 25-30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਮੇਂ
ਦੇ:-
(ਕ) ਲੋਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕੋ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੇ।
(ਖ) ਰਾਜਨੀਤਿ ਵਿਜ਼ਾਨ ਲੋਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਸੇ ਸੰਬੰਧ ਬਤਾਏ।
(ਗ) ਲੋਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕੇ ਕੋਈ ਦੋ ਸਹਤ੍ਵ ਲਿਖੇ।
(ਘ) ਸੰਗਠਨ ਕੋ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੇ।
(ਙ) 'ਪਦਾਨੁਕ੍ਰਮ' ਕੋ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਜਿਏ।
(ਚ) ਸੰਗਠਨ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਲਿਖਿਏ।
(ਛ) ਨਿਰਯ ਲੇਨੇ ਸੇ ਆਪਕਾ ਕਯਾ ਸਤਲਬ ਹੈ?
(ਜ) ਮੁਖਯ ਕਾਰਯਕਾਰੀ 'ਕੀ ਕੋਈ ਦੋ ਭੂਮਿਕਾਏਂ ਲਿਖਿਏ।
(ਝ) ਨਿਰਯ ਲੇਨੇ ਕਾ ਏਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਲਿਖੇ।
(ਞ) 'ਨੇਤ੍ਰਤ੍ਵ' ਕੋ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੇ।
(ਟ) 'ਸੰਚਾਰ' ਕੋ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੇ।
(ਠ) ਸੰਚਾਰ ਕੀ ਕੁਛ ਬਾਧਾਓਂ ਕੋ ਲਿਖੇ।

ਭਾਗ-1

2. ਲੋਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਔਰ ਨਿਜੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕੇ ਮਥਯ ਕੁਛ ਸਮਾਨਤਾਓਂ ਔਰ
ਅਸਮਾਨਤਾਓਂ ਕੀ ਚਰਚਾ ਕਰੇ।
3. 1887 ਸੇ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕੇ ਵਿਕਾਸ ਪਰ ਏਕ ਨੋਟ ਲਿਖੇ।

ਭਾਗ-2

4. ਸੰਗਠਨ ਕੇ ਰੂਪਾਂ ਸੇ ਆਪਕਾ ਕਯਾ ਠਾਠਯਯ ਹੈ? ਇਸਕੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਔਰ
ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਯਾ ਕੀ ਵਯਾਖਯਾ ਕੀਜਿਏ।
5. ਟਿਘਣੀ ਲਿਖੇ:-
(ਕ) ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਮੇਂ ਏਕਤਾ
(ਖ) ਪ੍ਰਾਧਿਕਰਣ ਔਰ ਜਿੰਮੇਦਾਰੀ

ਭਾਗ-3

6. ਗੁਣਾਂ ਔਰ ਅਵਗੁਣਾਂ ਕੇ ਸਾਥ ਕੇਂਦ੍ਰੀਯਕਰਣ ਔਰ ਵਿਕੇਂਦ੍ਰੀਕਰਣ ਕੀ
ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਠੀਜਿਏ।
7. ਲਾਈਨ, ਸਟਾਫ ਔਰ ਸਹਾਯਕ ਏਜੇਂਸਿਯਾਂ ਪਰ ਟਿਘਣੀਯਾਂ ਲਿਖਿਏ।

ਭਾਗ-4

8. ਸਮਨਵਯ ਕੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਔਰ ਵਿਧਿਯਾਂ ਕਾ ਵਰਣਨ ਕੀਜਿਏ।
9. ਪਰਯਵੇਸ਼ਣ ਕੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਔਰ ਵਿਧਿਯਾਂ ਕੀ ਵਯਾਖਯਾ ਕੀਜਿਏ।

_*_*_*_

(3)

ਨੋਟ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਭਾਗ (1-4)
ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਰਿਆਂ
ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

_*_*_*_

1. ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ 25-30
ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-
(ੳ) ਜਨਤਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ।
(ਅ) ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿਚ ਸਬੰਧ ਲਿਖੋ।
(ੲ) ਜਨਤਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਕੋਈ ਦੋ ਮਹੱਤਤਾ ਲਿਖੋ।
(ਸ) ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ।
(ਹ) 'ਹਾਇਰਾਰਚੀ' ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ।
(ਕ) ਸੰਗਠਨ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਲਿਖੋ।
(ਖ) ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
(ਗ) 'ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ' ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਦੋ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਲਿਖੋ।
(ਘ) ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਇਕ ਕਿਸਮ ਲਿਖੋ।
(ਙ) 'ਅਗੁਵਾਈ' ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ।
(ਚ) 'ਸੰਚਾਰ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ।
(ਛ) ਸੰਚਾਰ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ-1

2. ਜਨਤਕ ਅਤੇ ਨਿਜੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿਚ ਕੁਝ ਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ
ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
3. 1887 ਤੋਂ ਜਨਤਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਉੱਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ-2

4. ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਰੂਪਾਂ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਇਸਦੀ ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ
ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
5. ਨੋਟ ਲਿਖੋ:-
(ੳ) ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਏਕਤਾ
(ਅ) ਪ੍ਰਾਧਿਕਰਣ ਅਤੇ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ

ਭਾਗ-3

6. ਕੇਂਦਰੀਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਕੇਂਦਰੀਕਰਣ ਨੂੰ ਕੁਝ ਗੁਣਾਂ ਅਤੇ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ।
7. ਲਾਈਨ, ਸਟਾਫ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਏਜੇਂਸੀਆਂ 'ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ-4

8. ਤਾਲਮੇਲ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਢੰਗ ਲਿਖੋ।
9. ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰੋ।

_*_*_*_